

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKEN
 Egy óra 20 K Félévre 110 K
 Negyedévre 55 K Egész évre 220 K
EGYES PÉLDÁNY ÁRA: 1 KORONA

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
 Megjelenik hétfő kivételével minden nap
 Főszerkesztő: SZILÁGYI IMRE dr

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
 DEBRECZEN, PIACZ-UTCZA 59. SZÁM
 INTERURBAN TELEFON: 3-48. SZÁM

Tévedés, vagy rosszakarat

Hihetetlen hangok hallatszanak, sugdosások járnak szájról-szájra, a legszebb eszméket, a legnagyobb jóindulatu törekvéseket félre magyarázzák, részben tévedésből, de, sajnos, legnagyobb részben rosszakaratból. Ismételve hangzik, hogy a gazdák társadalmi gazdasádkulturát akar, azon gondolatból kiindulva, hogy más célt, mint saját érdekeinek előbbrevitelét, nem ismer, illetve nem akar ismerni. Nos, talán csak nem akad józan gondolkodó ember, ki az ilyeneket elhiszi. Megengedem, hogy vannak, akik az országnak ezt az értékes társadalmi réteget nem ismerve, tévedésből alkotnak tragikusnak ilyen és hasonló véleményeket a társadalmi réteg mozgalmairól, de, sajnos, a legtöbben merev rosszakaratból kürtölik és továbbbíják az ilyen valótlanságokat. Konkolyhíntésükkel az egyenlenséget akarják szítani, illetve egyes társadalmi rétegeket a gazdák mozgalmához való csatlakozástól elriasztani. Egyik ilyen társadalmi réteg a tisztviselők tábora, melynek a gazdákhöz való csatlakozását, rosszirányú magyarázatokkal kételyeket támasztva, megnehezítik és akadályozzák.

Könnyű a tisztviselői karban az eredményes akramunka, mert, sajnos, legnagyobb része csak egyoldalú ismeri a gazdasági társadalmat. Innen van, hogy ha valami elméleti cikk kell és nincsen: feltételezik, hogy a termelő nem akar adni, ha meg van és ad: méregdrágának tartják.

Az ok nagyobb részt abban rejlik, hogy a tisztviselő nem foglalkozott soha a gazdasági társadalommal, vagy csak esetben szellemi felsőbbségénél fogva rangján alulinak tartotta velük szóba állani vagy pláne társaságukat felkeresni. Ha pedig elvett érdeklődést tanúsított, akkor a voksra volt szükség vagy pedig a gazdáknak nem volt az érintkezésből köszönet. A múlt egyik nagy bűne, hogy a lateinerek a gazdákkal szemben kölcsönös megismerés, megértés és megbecsülés alkalmait elmulasztották.

Azért nem lehet csodálkozni, ha a gazdasági közönség némi zárkózottságot mutat.

Ez a zárkózottság azonban csak látszólagos, mert valójában örömmel veszi a tisztviselők közelségét. A közelségnek nincs is akadálya, hiszen az egész gazdasági közönségnek nincs egy tagja sem, ki be ne látná a tisztviselők nehéz helyzetét, ki nem akarná a tisztviselők anyagi és erkölcsi boldogulását, hogy hazánknak végre jólétnek örvendő, korruptiótól teljesen ment tisztviselő kara legyen. Az természetes, hogy a mai viszonyok mellett jelenleg lényeges változást eszközölni nem lehet. De ha mezőgazdasági termelésünket az azzal kapcsolatos iparral és reális kereskedelemmel fokozhatjuk, akkor a kormányzat mindenkor módjában áll a tisztviselők anyagi helyzetét javítani.

Tehát nem önző célokat akarunk, hanem keresztyén (keresztyény) hazánk és nemzetünk boldogulását és felvirágoztatását az Isten adta, örökké ifjú földből. Ugyanaz áll a munkásság táborára vonatkozólag, mert a nyomorító drágaságot és pénzünk elrejtelenedését elsősorban a mezőgazdasági többtermeléssel lehet megszüntetni. Nem használ itt semmiféle kísérletezés más irányban, mint mindenkinek, ki élni és boldogulni akar, összefogni és minden erővel oda kell hatni, hogy minél többet termeljünk.

A gazdasági társadalom igyekszik dolgozni, fáradtságot és időt nem nézve, de a többi tár-

sadalmi rétegek támogatása is szükséges. És szükséges most a politikai téren, mert csak azzal kapcsolatosan lehet a gazdasági programot megvalósítani, mely utóbbi a fogyasztóknak talán nagyobb érdeke, mint a termelőknek.

A nemzetgyűlésben képviselt kisgazdapártot pedig nem lehet azzal a váddal támadni, hogy még mindig nem könnyítet, mert az új termésig senki a világon nem képes belföldi erőnkől az élelmezés terén jelentékeny könnyebbítést eszközölni. Itt egyedül két hónapi kiartás, ha kell, nélkülözés segít.

Kár tehát a sötétben bujkálók szavaira hallgatni, hogy a gazdák így akarják emelni a termények árát, meg úgy akarnak zsarolni, mert mindenki ezzel csak maga alatt vágja el a fát. Remélem, hogy sokaknak tévhitet alakító véleménye és magatartása megváltozik és a rosszindulattal emelt vádak süket fültre találnak.

Külön hangsúlyozom, hogy a gazdák talán senkivel szemben sem viseltetnek oly rokonszenvvel, mint azon tisztviselők iránt, kik a közelmúltban, hazánk és nemzetünk válságos napjaiban helyüket köztisztviselőként és becsületesen megállták.

Piszkay Árpád.

TÁVIRATOK

Szerb rémuralom a Bácskában.

Zombor, május 4. (Nemz. St. tel. jel.) Zomborból jelentik, hogy a szerbek az általuk megszállott területeken a legnagyobb kegyetlenséggel öldöklenek a lakosokat. Sívác községben nagy vérengzésre került a sor szerb katonák és a sváb legények között, akik tiltakoztak a szörzás ellen. 13 áldozata lett a vérfürdőnek. A szerbek vizsgálatot rendeltek el, amelyet Karakasovics kapitány száj és talpbotozással kezdett meg. A szerbek minden ténykedése oda irányul, hogy a lakosság jelentékeny része kényszerítve legyen a megszállott területek elhagyására.

Okuljon a világ munkássága

Newyork, május 4. (N. St. tel. jel.) Itteni lapok közlése szerint március 21-én, a magyarországi proletárdiktatura kikiáltásának évfordulóján Farkas István, a szociáldemokrata párt vezére a következő táviratot küldte az amerikai magyar munkásságnak: „Azt üzenjük az amerikai magyar munkásságnak, hogy maradjanak jó munkások és soha ne adják magukat oda a bolsevista eszméknek. Okuljanak a mi példánkon, mert a bolsevizmus idézte elő az ország lerongyolódását s annak keserveit nyögjük idehaza ma is.”

(Az egész világ munkásságának okulni kell ezen.)

Megszűnt a mainzi ostromállapot

Páris, május 4. (Nemzeti Sajtó tel. jel.) Szikra táviró útján nyert értesülés szerint a rajnai francia hadsereg parancsnokló tábornokának kérésére a rajnai szövetségi főbizottság elhatározta, hogy tekintettel arra a békés magatartásra, melyet a lakosság mindég, de különösen május 1-én tanúsított, — Mainz és környékére az ostromállapotot felfüggesztette.

Rubinek nyilatkozata

Budapest, május 4. (N. St. t. j.) Rubinek Gyula földművelésügyi miniszter egy újságíróknak a következőket mondotta: A földbirtok-reform tárgyalása ügyében május 12-re országos ankétot hívtam össze, amelyen képviselve lesznek az összes gazdasági társadalmi egyesületek, a nemzetgyűlés földművelésügyi bizottsága, Wekerle, Hadik, Apponyi, Csernoch heregprimás, Prohászka püspök, továbbá a pénzügyvilág vezetői. A tanácskozás előreláthatólag több napig fog tartani. Kinyilatkoztatta még a miniszter, hogy a termés beérése tekintetében 3 héttel előre vagyunk a gyümölcs és fűszerekből rekord termésre van kilátás. A múlt minisztertanács utasította a közlelmezési minisztert — mondotta — hogy a gabonafelesleg forgalmának szabadabbá tételére és exportja ügyében rendelkezék. A földkérdés rendezésére a földművelési miniszter egy külön kormánybiztost kíván kirendelni és a Ba'atonnak a külföldi tőkét is igyekszik megnyerni.

Elcsapott kommunista polgármester

Zágráb, május 4. (Nemzeti St. tel. jel.) Skruj zágrábi polgármestert a város vezérőrsége csak karhatalom igénybevételével tudta állásából elmozdítani. Utóda Tomcsics tanácsos lett.

Az amerikai magyarság szíve

Newyork, május 4. (Nemz. St. tel. jel.) Amerika leghatalmasabb jótékony egyesülete 1 millió 200 ezer dollárt adományozott a Szibériában sínylő magyar hadifoglyok hazahozatalára. Egy, a szintén Szibériában szenvedők segélyezésére alakult egyesület 300 ezer dollárt hozott össze.

Kelet-Szibériában körül 12—13000 magyar hadifogoly sínylődik még és ez a sok ezer ember el van tökéltve, hogy inkább öngyilkosok lesznek, semmint belevágjanak egy újabb télbe. Foglyaink hazaszállítására másfél millió dollárra von szükségünk, ennyibe kerül ugyanis a hajó és a költség.

Oláh bizottság Budapesten

Warschau, május 4. (Nemz. St. tel. jel.) Kolozsvári lapok jelentése szerint Mihályi Tivadar élén oláh delegáció érkezik Budapestre. A bukaresti minisztertanács tényleg foglalkozott a kérdéssel és elhatározta, hogy a delegáció még akkor is elutazik Budapestre, ha a békét nem írják alá.

Török békeküldöttség Párisban

Páris, május 4. (Nemz. St. tel. jel.) A török békefeltetelek átvételére kiküldött török megbízottak Tevfik basa vezetésével május elsején utaztak el Konstantinápolyból Párisba.

Megnyílt a bécsi egyetem

Bécs, május 4. (N. St. t. j.) Az egyetemet ma ismét megnyitották. A tanítás a többi főiskolákon is minden fennakadás nélkül folyik.

— Hegedűs Pál tábornok, katonai körletparancsnok fogadó napjai egyházi és polgári hatóságok és magánegyházak részére: hétfő, szerdán és pénteken délelőtt 11—12 óráig. E meghatározott fogadóidőn kívül Hegedűs tábornok sem fogad.

HIREK

— Az egyetemhez csatolják a gazdasági akadémiát. A debreceni tudomány egyetem felépítése rövid idő alatt befejezést nyer, mivel a pénzügyminiszter lehetővé tette a szükséges összeg kiutalását. Ezzel az örvendetes eseménnyel kapcsolatban Márk Endre polgármester azzal az indítvánnyal fordult a kultusz-kormányhoz, hogy a pallagi gazdasági akadémiát csatolják az egyetemhez. A kultusz-miniszter rokonszenvvel fogadta az indítványt és a maga részéről, a legmesszebbmenő támogatásról biztosította.

— Eskütétel a vármegyén. A kormány rendelkezése alapján Pákozdy Sándor alispán, aki maga a kormánybiztos kezébe letette a hivatali esküt, május 1-én vette ki az esküt a tisztikartól. A központi járás főszolgabírói hivatala 3-án tette le az esküt Orosz Sándor főszolgabíró kezébe, aki most a községi tisztviselőktől és előjáróktól veszi ki az esküt. Hasonlóképp lesz a hajduböszörményi és hajduszoboszlói járásokban is.

— Kuthy Zoltán newyorki esperes Turkeven. Az amerikai magyar ref. egyházmege esperese, Kuthy Zoltán newyorki ref. lelkész kedden délelőtt Debrecenből elutazott, hogy Turkevén felkeresse Baja Mihály ref. lelkészt, aki éveken keresztül szintén lelkészkedett az Egyesült-Államokban.

— Fényes színházi est: Az erdélyi lakodalom. A debreceni Jótékony Nőegylet színházi estére kibocsátotta már a jegyeket a rendezőség és Molnár Ferenc ur piac-utcai üzletében (városház alatt) árusítják mindkét napra. Óriási érdeklődés nyilvánul iránta, amit méltán meg is érdemel, oly rendkívül szép, izig-vérig magyaros mutat be a 70-en álló levő közreműködő s régi városunk szép asszonyai, leányai, a nemzeti hadseregből többen tisztiek és fiatal urak. A II. felvonás, a nászlakoma, amit azonban rossz akarattal nem kell elferdíteni, hogy az egy nagy évés-ivás lesz, ott csak az illuzió, a látszat lesz megtartva. Valami csekélységet összeadnak vagy 15-en s azt Németh A. díjtalanul felszolgálhatja, ahol több lesz a dísz, mint az enniváló, felterítéshez tekintettel a nemes cél és a rendezéssel járó nehézségekre, szíveséggel jön segítségére a rendezőségnek teljesen díjtalanul, amivel nagy hála kötelezte a Jótékony Nőegyletet.

— Tuszok hálaadó istentisztelete. Vasárnap a budapesti Margit-köruti fogházban ünnepélyes hálaadó istentiszteletre gyűltek össze a volt tuszok. Az ünnepi misét gróf Mikes János szombathelyi r. kath. püspök tartotta. A volt tuszok közt voltak József Ferenc királyi herceg, Simonyi-Semadam Sándor jelenlegi és Huszár Károly volt miniszterelnökök is. A volt tuszokat úgy érkezéskor, mint távozásukkor katonai különítmény üdvözölte.

— Dégenfeld gróf amerikai utja. Budapestről jelentik, hogy gróf Dégenfeld József főgondnok a magyarországi ref. egyetemes konvent képviselőtében nemsokára Amerikába utazik, hogy az ottani illetékes körökkel tanácskozásokat folytasson.

— Az Ausztriával való kölcsönös áruforgalom újbóli megindítása érdekében a magyar és osztrák vasutak képviselői Pasterczyk Antal miniszteri tanácsos, Máv. igazgató elnöke alatt városunkban értekezletre gyűltek össze és remélhető, hogy a tárgyalások eredményre fognak vezetni és ezáltal újabb jelentős lépés történik a nemzetközi vasuti forgalomba való bekapcsolásunk érdekében.

— Ismét ügyvédek akarnak lenni. A budapesti ügyvédi kamarába felvételért folyamodtak dr. Berinkey Dénes, a proletárdiktatura előtti miniszterelnök és dr. Buza Barna, a forradalmi kormányok földmivélségi minisztere. (Nemzeti sajtótudósító.)

— Felhívás. Felkérem a ref. leányegyletet volt és jelenlegi tagjait, szíveskedjenek nyilatkozni, hogy az egyesület birtokában levő temetőre szánt kézimunkákat a debreceni házvezető által rendezendő ünnepélyre oda ajánldozhatjuk-e? Esetleges kifogásaikat kérem Polyánszay Orosztr.é, Piac-u. 58., II. emelet leadni.

— Tisztogatás a munkásbiztosító pénztárban. A debreceni kerületi munkásbiztosító pénztár új vezetősége már megkezdte működését. Először is a tisztogatásan kezdte, már pedig azon a vörös szemétdombon van mit tisztogatni. Első sorban felfüggesztette állásától Handler Gyula volt igazgatót, a forradalmi főispán, a kommunai alatt egészségügyi népbiztos, Török Gábor fogalmazót, a direktorium elnökét, a kezelőtisztek közül Pál Jánost, a kommunai előtt és alatt a polgármesteri jogkört gyakorolta, Labanc András, aki a közlelmzési hivatal „ellenőre” volt, Pányoki Lajost, a direktorium titkárát és Szajkó Gézá, az orvosok közül dr. Gáspár Arturt, dr. Fischer Arturt és dr. Balogh Arturt (ez megszökött dr. Kenézy Gyula támogatása következtében!), dr. Fehér Hermant és dr. Gottlieb Józsefet pedig egyszerűen elcsapta, illetőleg tőlük a megbízást egyszerűen bevonta. A vezetőség felhívja a közönséget, hogy a munkásbiztosító tisztviselők és orvosok ellen egy a vörös uralom, mint az oláh megszállás alatt tanúsított magatartásukról bejelentéseiket 8 napon belül irásban közöljék a munkásbiztosító igazgatóságával.

— Szervezkedés gazdasági téren. Maradandó emlékeket a mai nemzedék elsősorban gazdasági téren kell, hogy állítson. Ennek sok tere van, de egyik sem tud olyan hatást felmutatni, mint a pénzügyi téren való cselekvés. Szomorúan tapasztaltuk, hogy a földbirtok betáblázása révén egész Magyarország a bankok zsebében volt. Kivétel csak a kötött birtokok képeztek. A ránszakadó nagy terhek, az elpusztult javak ujjakkal való pótlása ismét csak a bankok felé fogja terelni a tömegeket. Idejében kell tehát szervezkedni, hogy a gazdasági megújulás keresztényen kezében maradjon. Épen ezért örömmel üdvözöljük Debrecenben e téren az első fecskét, amely a Debreceni Gazdasági Takarékpénztár R.-T.-ot juttatta keresztényen kezébe. Ugyanis csendes szervezkedéssel a részvények többsége megszerzetett, s így az április hó 29-én megtartott közgyűlés a régi igazgatóságot elejtette, az új igazgatóságot pedig dr. Cseke Sándor, Csernus Mihály, Farkas Lehel, Kresznerics Gy. Ferenc, Reitz János, Totin Andor, dr. Reverán György, Vidoni János és Wolf János megválasztásával alakította meg. Az új igazgatóság már is tárgyalásokat folytat egyik nagy budapesti keresztény intézettel, amellyel érdekközösségben fogja a megújulás munkáját végezni.

— Azon államrendőrségi tisztviselők és altisztek, akik butorikat Fiumében hátrahagytak s azokat onnan visszazállítani óhajják jelentkezzenek dr. Papp Lajos rendőrkapitánynál (Kossuth-u. ca. 20. I. em. 56. ajtó).

— Felhívatnak a debreceni gazdasági egyesület tagjai és a gyümölcskértészettel foglalkozók, hogy permetezéshez szükséges Tanaton iránti igényüket a debreceni Gazdasági Egyesület titkári hivatalánál (Piac-u. 61. sz.) f. év május 9-ig jelentsék be. Debreceni Gazdasági Egyesület.

— Tüzérműmesterek és fegyvermesterek felvétele. Az 1898—1895 évben született s a most folyamatban lévő alkalmassági vizsgálaton már eddig alkalmasnak osztályozott vagy később alkalmasnak osztályozandó egyének közül azok, akik tüzérműmesteri vagy fegyvermesteri képesítést igazolni tudják, amennyiben a nevükre szóló behívójegy kikézbésítése előtt bevonulásra önként jelentkeznek, a Budapesti levő központi tüzérszertárhoz, illetve a központi fegyvertárhoz fognak beosztatni. — Azok a tüzérműmesteri és fegyvermesteri képesítéssel bíró egyének, akik nem tartoznak a fenti születési évfolyambeliekhez s a 42 életévüket még nem töltötték be, a tartózkodási hely járási főszolgabírója által kiállított belépési (erkölcsi) bizonyítvány felmutatása mellett önként beléphetnek s az 1. pontban említett intézetekhez fognak szolgálatra beosztatni.

— Az erdélyi menekültek értesítetnek, hogy hivatalos helyiségünk Simonfy-u. 1. c. I. emelet alá helyeztetett át. Felhívjuk mindazokat akik nyilvántartás végett nem jelentkeztek, mielőbb jelentkezzenek. A napokban kirendeltségünkhöz meghatározott áron cipők és férfiruhák érkeznek, melyekre előjegyzéseket már is elfogadunk. Menekültügyi kirendeltség.

— Az oláhok folytatják a kiűritéseket. A még oláh megszállás alatt sanyalódó biharmegyei részéről érkezett menekültek hozták a hírt, hogy az oláh megszálló csapatok napok óta készülődnek a kivonulásra. Oláh katonák mondták, hogy 5-én Érmihályfalvát, 6-án Biharhódoszeget fogják kiűriteni.

— Közalkalmazottak beszerzési csoportjának közleményei. Értesítjük tagjainkat, hogy folyó hó 6-tól, csütörtöktől kezdve következő áruk kerülnek kiosztásra: borotvakrém, borotvaszappan, bors, cognac, cipőkrém (terpentines), ecet, fahéj, gyufa, kékítő, köménymag, keksz, mazsola, malátakávé, paradicsom (süritett), pipereszappan, rizs, rum, sósborszesz, szardínia, thea, gyümölcsíz. A kiosztás a tagsági számok következő sorrendjében történik: május 6-án 1801—2400 számig, május 7-én 2401—3000 számig, május 8-án 3001—3700 számig, május 11-én 601—1200 számig, május 12-én 1201—1800 számig. A befizetésnél a tagsági jegy bemutatandó. Folyó hó 5-től, szerdától kezdve sertéstermékeket osztunk. Ez alkalommal figyelemztetjük azon tagjainkat, kik a kedvezményes ellátásra vonatkozó bejelentő lapjainkat és ideiglenes igazolványaikat, valamint cukorjegyeiket még be nem terjesztették, hogy azokat legkésőbb folyó hó 8-án, szombaton déli 1 óráig okvetlenül terjesszék be, mert ez időn túl érkező bejelentéseket nem fogadhatunk el.

— Az árjegyzék. Felhívom a kereskedők figyelmét, hogy a 3310/1918 és 3752/1918 M. E. sz. kormányrendeletek ma is érvényben vannak, minek folytán minden kereskedő köteles a kirakatokban minden egyes cikkre az árat olvashatóan kiírni, üzletében pedig az üzletben árusított cikkekről árjegyzéket kifüggeszteni. Az eladó a viszont eladónak az áru feladásakor, de legkésőbb a feladástól számított 14 napon belül feltétlenül tartozik számlát adni, viszont eladó pedig a kérdéses cikk eladását addig nem kezdheti meg, míg a vonatkozó számla meg nem érkezik. Minthogy ujjában azt tapasztaltam, hogy egyes kereskedők fentiek pontos betartását mellőzik, felhívom az érdekelteket fernt irt rendeletek szigorú betartására, mert a rendeletek ellen vétők ellen kihágási eljárást tétetek folyamatba. Rendőr-főkapitány.

— Brandt Vilmos törökszentmiklósi főszolgabíró. A menekült tisztviselői kormánybiztosa Brandt Vilmos, volt zsidói (Szilágyu.) főszolgabíró Jásznagykunszolnok vármegyében helyezte és ott a tiszai középjárás főszolgabírói hivatalának vezetésével bízott meg. Brandt Vilmos rendkívül rokonszerves és leterős ember, aki nagy nyeresége lesz egy Törökszentmiklós társaságának, mint az egész járásnak.

— Felhívás. Azon tartalékos és népfőlköztisztek, kik személyleírásuk és igazolványaiknak átvétele végett folyó évi április hó 27-én és 28-án közhírré tett felhívásra a nemténylegesen nyilvántartó hivatalban (Egyház-tér 7. szám) ezideig még nem jelentkeztek, újból felhívom, hogy ezen jelentkezési kötelezettségüknek azonnal, annál inkább is tegyenek eleget, mert ellenesetben a fennálló szabályok értelmében szigorúan felelősségre lesznek vonva. Városi tanács.

— Kommunista hivatal. A városi tanácsülésén a népjóléti hivatali titkártá így maga Márk Endre polgármester, mikor Zeke Lászlóné kérését tárgyalta,

— Még egyszer igazoló eljárás alá kell vonni ezeket — mondta.

— Ezért hangoztatom én régen, hogy bírót kell (nem a vörös Bíró Jenőre gondolt!) a lakshivatal élére állítani! — tette hozzá Vargha Elemér tanácsnok.

Ugy látszik, nem irtunk valótlan, mikor nem nagyon hízoglon aposztrofáltuk e hivatal, mikor a városi tanács véleménye is ennyire megváltozott. Ráférne arra a hivatalra szörnyen a nagytakarítás!

— Redőnyöket és napellenzőket készit és javit Piros Béla lakatos műhelye. Péterfia 32. szám.

— Az árdragító láncosok ellen. Az öt éves háboru alatt felburjánzott, a forradalom, vörös uralom és oláh-megszállás alatt pedig már minden, tisztességes kereskedelmet (sajnos, alig maradt ilyen!) megfojtó lánckereskedelem és az alkalmosszülte csempészek ellen végre állást foglalt a debreceni kereskedő társulat. A nagyműltű, régi debreceni kereskedővilágnak ezen elaggott és eltehetellenedett szerve eddig semmit sem tett a láncolás megakadályozására, egyetlen láncost sem adott a rendőrség kezére, egyetlen csempészt sem akadályozott meg, sőt a vakmerő láncosok lettek gyakran a régi kereskedők szállítói igen sok esetben. Végre valahára — jobb későn, mint soha! — megsokallta a kereskedő társulat is a láncosok, a tincses idegenek garzálkodásait és Szomjas Gusztáv kormánybiztos segítségét kérte, mintha bizony neki egyéb gondja nem is volna a kereskedelmet ellepett elősdi férgék kipusztításánál. A kormánybiztos kilátásba helyezte, hogy az érdekeltséget, ha szükségesnek mutatkozik, értekezletre hívja össze, azonban többet lehet várni az árdragítási törvényről. Az egészséges és tisztességes közigazgatási élet folytonosságát veszélyeztető betolakodó (belsőpakodó!) idegen elemeknek a kereskedelmi tevékenységből való kikapcsolása és az új törvény szigorú alkalmazása fogják biztosítani.

— Az oláh kártételek felvételére az entente-bizottság a listai alsójárás színhelyére, Kunszentmártonba érkezett. A bizottságot szívélyesen fogadták, de valósággal elárasztották panaszaikkal a kirabolt emberek. (Nemzeti sajtó tudósító telefonjelentése.)

— Az ipartestület felhívja mindazokat, kiknek bármilyen aru szállítása ügyében követelése van, szíveskedjenek saját érdekükben f. hó 5-én, szerdán d. u. 6 órakor az ipartestület kis tanácstermében pontosan megjelenni. Dávidházy Kálmán, elnök.

— Ivánfi Jenő, a Nemzeti Színház örökös tagja Shakespeare és Sophocles tragédiáit adja e 5. máj. 11-én a Bikában. Jegyek a Bika portásánál.

— Dr Gáspár Ferenc orvos-író mai előadásán sohasem hallott szokásokat, sohasem látott fantasztikus utakat, ismeretlen világokat, mutat be. S mindez nem száraz módon, hanem mint egy eleven színes szavú cicerone. A japáni társadalom nőjéről és gyermekéről fog beszélni, majd „Dráma az Északi és Déli sarkon” címen a Föld felderítéséért folytatott hősi küzdelmet tárja elének. A rendkívül érdekes előadás — melyet vetített képek sokasága kísért — a Bika dísztermében pont 8 órakor kezdődik. A csütörtöki második előadás címe: „Kalandozás a tengereken vítorlással és gözzel”. — „Észak-Amerikán végig a Santa-Fé-Californiai vonaton”. Jegyek a színházi Figarónál s a Bika portásánál.

— Méhészet, kezdő méhészek számára, Cirok, Köles, Repce, Mák és Napraforgó termelése című gazdasági könyvek kaphatók Antalynál, Szentanna- és Varga-utca sarok.

— Román kárbejelentések meghosszabbítása. A kárbejelentések határideje f. hó 2-án lejárt. Azonban az összeírásokból megállapítható, hogy még mindig vannak, akik bejelentési kötelezettségüknek nem tettek eleget. Miután az összes károk felvétele nem csak egyéni, hanem országos érdek, nyomtatékosan felhívjuk mindazokat, akik káraikat még be nem jelentették, hogy bejelentési kötelezettségüknek f. hó 5. szerda délután 5 óráig a városi adóhivatalnál saját érdekükben okveikenül tegyenek eleget. Minden kár, még a legcsekélyebb is bejelentendő. Azok, akik káraikat be nem jelentik, sem az esetleges visszatérítésre, sem bármilyen adó kivételénél semminemű kedvezményre igényt nem tarthatnak. Hangsúlyozzuk, hogy a károk értékét a Magyarország által fizetendő hadikárpótlás összegéből a békefeltételek értelmében le fogják számítani, tehát a kár bejelentés elmulasztása legenyhébben szólva hazafialanság is.

— Jegyezzünk a Nemzeti Hitelintézet r. t. részvényeiből, mert közigazgatási életünket is keresztényen és nemzeti szellemben kell átalakítani, ha élni akarunk! — Jegyzéseket kiadóhivatalunk is elfogad.

— Az áruigénybevételi eljárás. A magyar kormány 3250—1920. M. B. sz. alatt a közlekedési és szállítási vállalatoknál tárolt áruk lefoglalásából előálló tényleges helyzet szabályozása tárgyban kibocsátott rendelete vonatkozik mindazokra az árukra, amelyek az „Áruigénybevételi eljárás felszámoló bizottságának” rendelkezésére álló átvételi jegyzőkönyvek szerint valamely közlekedési vagy szállítási vállalatnál igénybevételek és az ugynevezett tanácsköztársaság hatósági színezettel bíró olyan gazdasági szervének adták át, amelynek az 3193—1919. M. E. sz. rendelet szabályai szerint való lebonyolítása (felszámolás) elrendellett. Az áruigénybevételi eljárás felszámoló bizottsága — a közlekedési, illetve szállítási vállalatnak a jelen rendelet alapján támasztható igényét — hivatalból érvényesíti.

Ez az áru természetben megvan, azt a felszámoló gazdasági szerv felszámoló bizottsága az áruigénybevételi eljárás felszámoló bizottságának ott, ahol az áru van, rendelkezésre bocsátja; ez utóbbi bizottság az árut az érdekelte vállalatnak a felmerült költségről kiállított számla átadása mellett rendelkezésre bocsátja. Az érdekelte vállalat az árut terhelő összes költségeket köteles behajtani és a számla szerint jogosultaknak kiszolgáltatni. Raktározási költség címén a raktározó a feladási vagy valamely közbeeső állomáson feltartóztatott küldemény raktározására nézve megállapított és 1919. évi augusztus hó 6-án a magyar vasutakon szedett fekbőrnak megfelelő illetéket számíthatja fel. Ha a felszámoló gazdasági szerv az árut értékesítette, az értékesítésből befolyt vételárat a gazdasági szerv felszámoló bizottság az áruigénybevételi eljárás felszámoló bizottságához teljes egészében átutalni köteles, mely utóbbi a hozzá átutalt összeget az árut terhelő költségek levonása után az érdekelte vállalatnak kiadja.

Ha a gazdasági szerv felszámoló bizottsága az árut vagy ellenértékét kiszolgáltatta, ezen szerv ellen további igényt támasztani nem lehet. Ha közlekedési, illetve szállítási vállalat az árunak, vagy értékesítése esetén ellenértékének birtokába kerül, kötelessége csupán arra terjed, hogy az árut, vagy a befolyt összeget a fuvarozási, illetve szállítványozási szerződés szerint jogosultnak a fennálló szabályok szerint kiszolgáltassa. Közélemezési ügyosztály.

Margit-fürdő állandóan nyitva.

— Városunk legmegbízhatóbb és legrégebbi molykár elleni megóvó vállalata: Nagy József, szűcs-mester, Szent-Anna-u. 3. sz.

— Pezsgős üveget vesz a „Török pezsgőgyár”.

— Stengel Károly a debreceni m. kir. állami rendőrség fogásza fogmüterméi Bathyány-u. 16. sz. a. (saját ház) áthelyezte. Fogad d. e. 10—12-ig, d. u. 3—5-ig.

— Legrosszabb nyakkendőit is újja alakítják Péterfia-utca 53 alatt az udvarban balra.

Schuschter Ferenc fogászati műterme Vár-utca 11. sz.

Művészet

Székelyhidu—Marschalkó hangversenye az erdélyi menekültek javára

Debrecen város zenekedvelő társadalmának a háboru kitörése óta alig volt része olyan magas színvonalu, tiszta művészi értékű hangversenyben, mint amilyen a május 7-én Pénteken a Vigszínházban tartandó hangverseny lesz. Sz. Marschalkó Rózsika csodás csengésű elragadóan meleg hangját Debrecenben már ismerik. Kevesen vannak itt azonban, akik férjének, a közigazgatás poros aktái közül. Kolozsvár város polgármesteri titkári asztala mellől a magyar művészvilág kellős közepébe emelt Dr Székelyhidu Ferencnek bámulatos lírai tenorját már élvezhették volna, mert Székelyhidu Ferenc Debrecenben még nem ragyogtatta Istenadta kiváló művészetét. Érthető tehát az a hatalmas érdeklődés, amely az európai hírű művészek egyetlen hangversenye iránt meg nyilvánul.

A hangverseny műsora a következő: 1. Handel: Messiás. Rec és ária. — Bach: a) Dir

dir Jehova will ich singen. b) Oh Jerusalem süß, oh Jerusalem mild. c) Komm süßer Tod, komm sel'ne Ruh'! — Dr Székelyhidu Ferenc. — 2. Mascagni: ária a Parasztbecsűt című operából. Brahmsz Mainacht. S'ändchen, Marschalkó Rózsika. 3. Bizet: Carmen Rózsadal. Leoncavalló: Mattinata. Dr Székelyhidu Ferenc.

Szűnet. 4. Székács: Fülemben cseng egy dal. Szentmiklósi posta. Tarnay: Millióra. Bródy: Pittypalatty ének. Marschalkó Rózsika. 5. Wágner: Versenydal a Nürnbergi mester dalnokok c. operából. Dr Székelyhidu Ferenc. — A zongora kíséretet Szikla Adolf operaházi karnagy fogja ellátni.

A műsorból szenzációként hat a Nürnbergi mester dalnokok verseny áriája, mellyel Székelyhidu az elmúlt hetekben bámulatos siker aratott az Operaház színpadján. A ritka becsű hangverseny tiszta jóvedelme és a fellüfizetések összege az erdélyi menekültek ügyét szolgálja.

A hangverseny híret jellemzi, hogy Nyiregyházai és a Hajduság városából is nagy érdeklődés nyilvánult meg és a rendezőseget több elsődrendű hely biztosítására kérték fel a vendégek számára. Jegyek Mentze Henrik és Aszmann Ferenc kereskedőknél kaphatók.

Hirdetmény

Miután a románok az összes rokkantakra vonatkozó irattárakat megsemmisítették, azok illetékeinek folyósítása roppant nehézségekbe ütközik. Ezuton hozatik tudomásukra mindazon rokkant, katonai özvegyek és árvák, hogy összeírásuk illetve újbóli felülvizsgálatuk rövid időn belül foganatosítva lesz és netalán elmaradt illetékeik meg fognak fizetveitni.

Debreceni katonai körletparancsnokság.

SPORT

Az Egyetemi Athletikai Club házi birkozóversenyt rendez vasárnap a ref főgymnázium tornatermében. Kezdődik d. e. 9 órakor. Nagy érdeklődés mutatkozik a verseny iránt, amit részint annak lehet tulajdonítani, hogy az idei szezonban igen kevés birkozó verseny volt. részint pedig annak, hogy a DEAC pályája és könnyűsúlyu birkozó városunk legelső között vannak. Szép számmal indulnak kezdő athléták. E versennyel azt a célt kívánja szolgálni az Egyetemi Club, hogy a MABZ birkozószakosztálya külön központtá fejlődjék, mert ebben látná a birkozósport lendületes fejlődésének egyik feltételét. A sportkedvelő közönség így teken is gyakrabban találhatná meg nemes szórakozó helyét. Jegyek előre is, valamint a versenyen válthatók.

Színház

Rovatvezető: ZIVUSKA JENŐ dr.

CSOKONAI SZÍNHÁZ:

Szerdán C) bérletben: Lili bárónő, operett 25-ik előadása.

Színházi és mozgósínházi irodák jelentése.

* Lili bárónő 25-ik előadása. Ma C) bérletben kerül színre a szezon legnagyobb sikerű operettje a Lili bárónő jubiláris előadásban, mely egyszersmind a Lili bárónő bucsuja is lesz.

* Kis gróf operett felelevenítését Honthy Hanna és Járay Sándor magas színvonalon álló alakításai tették felejthetetlené. A népszerű operett csütörtöki kerül műsorra.

* Székelyhidu Ferenc és Sz. Marschalkó Rózsika hangversenye pénteken lesz a Vigszínházban. Az országos hírnevű operaházi művészek ez egyetlen estélye elsődrendű kultur esemény lesz.

* Horthy Miklós kormányzóinak fogadtatása Debrecenben, filmben. Kittenőnen sikerült filmfelvételeket mutat be ma, szerdán az Apollo, Arany Bika és Urania, amelyen a fogadtatás főbb részletei: megérkezés a pályaudvaron, a hatóságok tisztelgése, a debreceni ezred zászlajának felszentelése stb. stb. gyönyörűen lát-

hatók. A film ezenkívül kormány: ónk tiszántuli körutját mutatja: Kenderes, Kisujszállás, Karcag, Nyiregyháza. Ezek között különösen a nyiregyházi fogadtatás meglepően szép.

* **Miss Amerikan** második rész, csütörtökön az Uraniában. Jegyelővétel.

* **Henny Porten**, a legbájosabb film-diva az Arany Bika moziban. Előadások 7 és 9-kor.

* **A csodamajom** filmjét ma utoljára láthatjuk az Uraniában 5, 7 és 9 órakor.

* **Világáros rejtelmek** (Róma titkai), egy rendkívül érdekfeszítő, izgalmas kalandortörténet, melynek főszerepeit kitűnő olasz artisták játézzák. Előadások 7 és 9 órakor.

* **A vérző aréna**, tragédia 6 felvonásban. Rendezte May André a párisi Comédie Française rendezője, pénteken az Apollóban.

Adója:
MAGYAR NEMZETI KÖNYV- ÉS LAP-
KIADÓVÁLLALAT RÉSZVÉNYTÁRS.
E számért főszerkesztő felelős.

URANIA Szerda Jack titka Attrakció 4 felvonásban Jack a csodamajom legújabb filmje Előadások 5, 7 és 9-kor.	APOLLO Szerda Csütörtök OLASZ FILM Ólágáros rejtelmek (Róma titkai) Kalandor történet 4 felv. Főszereplők: Dolly M. Bruno Kastellani Előadások 7 és 9-kor.
--	--

ARANY BIKA MOZI

Szerda — Henny Porten főszereplésével
Sport lady
(Makrancos feleség.) Vigjáték 4 felvonásban
Pénz ördöge. Amerikai kalandor dráma 3 felv.
Előadások 7 és 9 órakor.

Hentesüzlet

főtéren teljes felszereléssel azonnali átvételre
eladó Dezső László irodája Maróthy-utca 19.

Most érkezett áruk:

- Palugyai borok
- Finom likőrök
- Vérnarancs
- Ecet
- Gyanta
- Enyv
- Kocsikenőcs
- Porfesték minden színben
- Firneisz valódi
- Raffia
- Papír spárga
- Kékkő
- Kémmáj
- Kénpor szőlőhöz.

Legolcsóbban kapható
Rontsek Gézanál, Kossuth-utca.

ZONGORA

kitűnő gyártmány azonnali átvételre eladó. —
DEZSŐ LÁSZLÓ IRODÁJA Maróthy utca 19. sz.

Tűzifát

minden mennyiségben házhoz szállítok
ölenként és aprítva méterházsáknént

Polyánszky Orest tüzifakereskedő
Miklós-u. végén, Szoboszlói-ut 1. és Piacz-u. 58.

BAUER-TELEPEN

2 szobás csinos kis családoház, sertésöl, nyári
konyha, sütőkemence, nagy udvar és vetemé-
nyessel eladó Dezső L. Irodája Maróthy u. 19.

Családi ház

Rákóczi-utcán 5 szobás lakás nagy udvar és teljes komforttal vétel esetén beöltöztethető lakással eladó DEZSŐ LÁSZLÓ Irodája Maróthy-utca 19. szám.

Blattner József

Csapó-utca 1. sz.
Üvegezési és képkéretelési vállalat tükrök és ablakok nagy választékban.

FORGÁCS I.

Művés, Bálajos-utca.

A debreceni kerületi munkásbiztosító pénztár miniszteri biztosától.
8—920. mb. szám.

Hirdetmény

Ezennel felhívom az ez időszereint ismeretlen helyen tartózkodó Török Gábor, Pál János, Pányoki Lajos és Szajkó Géza debreceni kerületi munkásbiztosító pénztári tisztviselőket, hogy az igazoló eljárásnak ellenük való folytathatása végett jelen hirdetmény közzétételeől számított 8 napon belül a pénztár igazgatójánál annál is inkább jelentkezzenek, mert amennyiben a jelentkezést elmulasztják, állásaikból elbocsátottnak, minden a pénztárral szemben fennálló igényeik pedig egyidejűleg megszünteknek fognak tekintetni.
Debrecen, 1920. ápr. 30.

Kresznerics Gy. Ferencz sk.
miniszteri biztos.

GŐZMALOM

felállításához 25 PH gőzgép teljesen üzemképes azonnali átvételre eladó.
Dezső László irodája Maróthy-utca 19. sz. alatt.

A DEBRECENI TÖRVÉNYSZÉK.
P. 2486/4. szám.
1919.

IDÉZŐ HIRDETME NY

A debreceni törvényszék közhírré teszi, hogy Sági Sándor és társai felpereseknek Mózsik Zsófia és társai alperesek ellen öröklési jog megállapítása és jár. iránt indított perében a per felvételére határnapot tűzött és felhívta a feleket, hogy **1920. évi május hó 10. napján délelőtt 10 órakor** hivatalos helyiségében Deák Ferencz-utca 18. házszám I. emelet IV. ajtószám alatt jelenjenek meg, egyszersmind pedig néhai Sági Imre földesi lakos ismeretlen örökösei alperesek részére ügygondnokul dr Borzsovay Jenő ügyvédet (lakik Debreczenben) nevezte ki.

A bíróság felhívja az alpereseket, hogy a fent megjelölt határnapon és órában meghatalmazott ügyvéd által jelenjenek meg, mert ellenkező esetben az ügygondnok fog helyettük eljárni.
Debrecen, 1920. évi márcz. 23.

Hubert Ottó sk.
tanácselnök.

Magolcsay Nagy Mihály

kalaposmester Péterfia-utca 8. sz.
A. ref főgimnáziummal szemben.

Elfogad mindennemű férfi és női kalapjavításokat. — Egy tanulóéány kalapvarráshoz fizetéssel felvétetik. — Gyakorlott előnyben részesül.

Keros Sándor

Férfi-szabó üzletében Piac-u. 60.
Saját készítésű elegáns férfi öltönyök kaphatók.

A „Hrabéczy r.-t. Bérlete”

mai napon megszűnt cég tisztelettel tudatja nagy-rabecsült megbízóival, hogy a Széchenyi-u. 42. sz. és a Csapó-u. 30. sz. volt üzleteibe eddig beadott ruhák Széchenyi-u. 42. sz. az udvarban várhatóak ki.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Hétköznapokon tíz szóig 5 korona, minden további szó 50 fillér. — Vasárnap tíz szóig 6 K, minden további szó 60 f. Vastagabb betűből szedve duplán számítatik.

Eladó
egy 12 személyre való matt ebédlő asztal 6 drb székekkel; egy nagy fényezett szekrény, egy összehajtható vasgőz és egy nagy húzó mangorló. Ertesítést ad a törvényeszeki kapus.

8 hold föld
a város alatt a vagongyárral szemben a folyó gazdasági évre hasznosítandó vagy felesbe azonnal kiadó. Értekezhetni Gazdák Bankja Kossuth-u. 17.

Sósborszeszes
kékitős és mindennemű egy decis, másfél decis és két decis üvegeket bármily kis és nagy mennyiségben legmagasabb áron veszünk Vegyészeti laboratorium Zápolya-u. 8. szám.

58 éves kertész
kitűnő bizonyítványokkal állást keres. — Kertészet minden ágában nagy gyakorlatl és tapasztalattal bír. Méhészethez is ért. Levélbeli ajánlatot kér Bures János Késes-u. 86

Uri család
három keresztény urnak finom kosztot adna. Cim a kiadóhivatalban.

Jó írásu
kisasszo y fűszerüzletbe felételek, sajátkezű írásbeli ajánlatok személyesen adandók át, ki már üzletben írásbeli teendőket végzett előnyben részesül Felegyházy János.

Zongorán
gyakorolni bármikor lehet lakáson, József kir. herceg-u. 30. szám alatt az udvarban.

Eladó
egy szép hasas fejős tehén tenyésztésre igen alkalmas. Értekezni lehet Szappanos utca 19.

A debreceni kerületi munkásbiztosító pénztár miniszteri biztosától.
7—920. mb. szám.

Hirdetmény

A debreceni kerületi munkásbiztosító pénztár tisztviselői, orvosai és alkalmazottai a kommunizmus és oláh megszállás alatti magatartásuk tisztázása végett igazoló eljárás alá vonatnak, ennél fogva felhívom mindazokat, kik a pénztári alkalmazottakra és orvosokra vonatkozólag bármily a kommunizmussal és az oláh megszállással kapcsolatos konkrét terhelő adatot tudnak, azt jelen hirdetmény közzétételeől számított 8 napon belül írásban, hozzám címezve a pénztár igazgatójánál nyújtsák be.
Debrecen, 1920. ápr. 30.

Kresznerics Gy. Ferencz sk.
miniszteri biztos.

Családi ház

Kórház-utcán 4 szoba, nagy udvar és istállóval gazdákodónak alkalmas eladó, Dezső László irodája Maróthy György-utca 19 szám.

Haszonbérbeadási hirdetmény

Közhírré teszem, hogy néhai Madházy Gergely örökösei tulajdonát tevő: a hajduhadházi Feketehegy dűlőbeli 103 kat. holdnyi tanyabirtok és a balkányi abapusztai 120 kat. holdnyi tanyabirtok **1920. évi május hó 16. napján, d. e. 10 órakor** Hajduhadház községlázánál a közgyámi hivatalon nyilvános árverésen haszonbérbe adatnak.

Az árverési feltételek irodámban megtekinthetők.
A haszonbérlet 1920 október hó 1-én veszi kezdetét. Bánatpénzül az előbbi birtokra 10.000 korona, az utóbbira 5000 korona leteendő, mely az árverés befejeztével az évi haszonbér felezéséigre kiegészítendő.
Hajduhadház, 1920 május 1.

Dr Hadházy Zsigmond, gyám
Hajduhadházon.